

Dobrochna Jankowska, Marek Cwetsch

Łupawa, pow. Słupsk. Stanowisko 18

Informator Archeologiczny : badania 7, 29-30

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kontynuowano badania wschodniej części stanowiska oraz prowadzono prace wykończeniowe w obrębie grobowca nr 9 i na obszarze występowania orki neolitycznej.

Odsłonięto w całości i wyeksplorowano grobowiec nr 7. Należy on do starszej fazy użytkowania cmentarzyska. Posiada kształt wąskiego trapezu o wymiarach 20 x 3 m /czoło/, usytuowanego na osi N-S. Zbudowany jest z bardzo dużych głazów narzutowych umocnionych licznymi podkładkami ze średniej wielkości otoczaków. Był zapewne grobowcem jednopochówkowym.

Grobowiec 9 należy do młodszej fazy użytkowania cmentarzyska. Posiada kształt prostokąta o wymiarach 3 x 2 m a zbudowany jest z dużych i średnich kamieni polnych. Jest grobowcem jednopochówkowym.

Odsłonięto również dalsze ślady orki neolitycznej. Wystąpiły one w formie krzyżujących się bruzd na obszarze ok. 30 m², biegną jednak w różnych kierunkach, co być może świadczy o kilkakrotnej uprawie pola.

W ramach prac zmierzających do przekształcenia stanowiska w rezerwat archeologiczny zrekonstruowano obstawy trzech największych grobowców / nr 2, 3, 4/, kurhany łużyckie i grobowce skrzynkowe kultury pomorskiej / po dwa/.

Badania stanowiska 15 zostały zakończone.

ŁUPAWA, pow. Ślupsk
Stanowisko 18

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Konservator Zabytków Archeologicznych w Koszalinie

Badania prowadziła mgr Dobrochna Jankowska
i Marek Cwetsch, Finansował WKZ w Koszalinie,
Pierwszy sezon badań, Cmentarzysko megalityczne
kultury pucharów lejkowatych.

Cmentarzysko, położone na wschodniej terasie rzeki Łupawy, w odł. 1,8 km na pñ. od wsi Łupawa i ok. 50 m na zach. od drogi polnej Łupawa-Poganice, wraz z przylegającą do niego bezpośrednio od północy osadą kultury pucharów lejkowatych / Poganice stanowisko 4/ oraz dwoma innymi cmentarzyskami megalitycznymi / Łupawa stanowisko 15 i 17/ tworzy zwarty zespół osadniczy. Na podstawie wstępnej analizy morfologicznej na stanowisku 18 wyróżniono 4 grobowce, nie wykluczając możliwości istnienia dalszych, obecnie nieczytelnych.

Badaniami systematycznymi objęto najlepiej zachowany grobowiec nr 1, trapezowaty, usytuowany na osi północny zachód - południowy wschód, o wymiarach dłg - 60 m, szer. ogona - 2,3 m. Szerokość czoła nie jest jeszcze znana. W wyniku eksploracji / metodą L. Gabalówny/ odsłonięto całkowicie ogon grobowca i część jego obstawy w tej partii obiektu, na odcinku 13 m. Obstawę stanowią gęsto ułożone duże głazy narzutowe, niekiedy noszące ślady obróbki. Wnętrze obstawy na badanym odcinku wypełniało 5 warstw bruku kamiennego ze średniej wielkości otoczaków.

Chronologię obiektu w oparciu o cechy formalne/ brak na razie ceramiki datującej/ można wstępnie ustalić na fazę wiórecką kultury pucharów lejkowatych.

Badania będą kontynuowane .

MAŁTWO, pow. Inowrocław
Stanowisko 5

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. A. Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadzili dr Aleksandra Cofta-Broniewska i mgr Aleksander Koško. Finansowały Inowrocławskie Zakłady Sodowe. Pierwszy sezon badań, Cmentarzysko i osada kultury lendzielskiej osada kultury pucharów lejkowatych, osada kultury unietyckiej, osada kultury łużyckiej.

W ramach badań mikroregionu nadnoteckiego przeprowadzono weryfikację szeregu punktów osadniczych drogą eksploracji sondażowo-wykopaliskowej. Stanowisko związane jest z kompleksem osadniczym uformowanym w pradziejach w strefie mątewskiej przeprawy przez Noteć. Sondaże, zlokalizowane na północno-zachodnim stoku wymienionej wyniosłości lokalizowanej na krawędzi doliny ujawniły 5 faz zasiedlenia.

Najstarszy okres wiąże się z osadnictwem kultury lendzielskiej w postaci prawdopodobnie rozległej osady. Odkryto ślady warstwy kulturowej oraz pojedynczy grób nawiązujący do poprzednich przypadkowych odkryć tego typu obiektów.

Nad warstwą lendzielską zalega warstwa kulturowa z młodziej fazy /późnoluboskiej/ kultury pucharów lejkowatych wyznaczającej okres najintensywniejszej okupacji tego terenu. Stwierdzono szereg jam o bogatej treści kulturowej wypełniska.

Osadnictwo późniejsze, z epoki metali jest udokumentowane, na skutek zniszczeń wywołanych zabudową wsi, w stopniu znacznie gorszym. Zarejestrowano ślady warstw kulturowych kultury unietyckiej i łużyckiej z halsztatu i środkowego latenu.

MROWINO, pow. Poznań
Stanowisko 3

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadziła mgr Wanda Tetzlaff. Finansował WKZ w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Osada neolityczna, kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko położone jest na północny - wschód od zabudowań wsi, po prawej stronie szosy prowadzącej z Mrowina do Rokietnicy, ok. 400 m. na wsch. od stacji kolejowej. Znajduje się ono na polu ornym, na łagodnym wyniesieniu terenowym usytuowanym na krawędzi podmokłej doliny, którą przepływa strumień łączący Jezioro Pamiątkowskie z Jezioro Kierskim.